

Tips voor ouders | Wat kun je thuis doen aan het taalonderwijs?

Voorlezen en lezen

De belangrijkste tip: blijf (voor)lezen met je kind.

- **Voorlezen aan jonge kinderen**

Ga samen met je kind een boek lezen. Het is fijn, werkt ontspannend en is belangrijk voor de taalontwikkeling. Bekijk [tips](#) voor voorlezen!

Weet je niet goed welk boek bij jouw kind past? Kijk dan bij deze tiplijsten:

<http://leesbevorderingindeklas.nl/tiplijsten/> of gebruik een boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be>

- **Zelf lezen**

Laat kinderen die zelf kunnen lezen, regelmatig lezen. Stil of hardop! Tips:

- Bespreek het boek aan de hand van een Boekenklets-kaart:
<https://www.gezinnig.nl/free-printables/gezinnig-boekenklets-leesboek.html>
- Samen lezen wordt leuker als je het ook echt samen kunt doen. Download een theaterleestekst (<https://www.leesletters.nl/Theaterlezen/Gratis-downloads>) of koop/leen een boekje uit de Toneellees-serie:
<https://www.zwijzen.nl/series/toneellezen>

- **Digitale prentenboeken**

Als je geen boeken in huis hebt of niet naar de bibliotheek kunt (een abonnement voor kinderen is gratis), maar dan gebruik van digitale voorleesfilmpjes. Die zijn er van de Voorleeshoek, Bereslim, SchoolTV en Wepboek. Met je Bibliotheekaccount kun je onbeperkt genieten van alle filmpjes.

<https://0-6.jeugdbibliotheek.nl/lezen/voorleesfilmpjes.html>

Corona-acties

- Gebruik voor **Bereslim** (digitale prentenboeken groep 1-2) gebruikersnaam bereslim100943 en wachtwoord Bieb2020! <https://next.bereslim.nl/bieb/login>
- De **Voorleeshoek** is tijdelijk gratis beschikbaar i.v.m. het coronavirus. Ga naar <https://devoorleeshoek.nl/scholendicht/> voor je gratis abonnement.
- Ook op **Boekpakket** <https://www.boekpakket.nl/> zijn alle digitale prentenboeken tijdelijk gratis!

- **Luisteren naar boeken**

Naar veel boeken kun je ook luisteren. Installeer de gratis LuisterBieb-app op je tablet of smartphone. <https://www.onlinebibliotheek.nl/luisterbieb.html> Er zijn ook luisterboeken op cd's verschenen.

Schrijfster **Marlies Slegers** is deze coronatijd gaan voorlezen op YouTube:

<https://youtu.be/3Ed7P6YiM98>

En ook **Jacques Vries** leest voor:

<https://www.youtube.com/channel/UCMOBZBkbbkJR4fZlWlpvPQRQ/>

- **E-boeken lenen**

Via de online bibliotheek zijn ook veel e-boeken beschikbaar voor jongeren. Van voorleesboeken voor peuters tot thrillers voor young adults. Zie:

<https://www.onlinebibliotheek.nl/e-books/jeugd-en-jongeren.html>

Kinderen die lid zijn van de bibliotheek kunnen ook gratis gebruik maken van Yoleo. Met Yoleo verdien je leespunten die je kunt gebruiken om je virtuele kamer in te richten. Lezen met Yoleo is ook makkelijk. Doordat de tekst wordt getoond en voorgelezen. Check: <https://www.yoleo.nl/help>

- **Infomatieve boeken en teksten:**

Tot een rijke leesomgeving behoren ook informatie boeken.

- Maak gebruik van de goed gevulde online schoolbieb met informatieboeken van **Documentatiecentrum**. DC Online, het online platform van Documentatiecentrum, is tijdelijk thuis toegankelijk voor alle basisschoolleerlingen van Nederland. Daarmee hebben kinderen, via Basispoort, ook thuis toegang tot informatieboeken voor lees-, onderzoeks- of presentatietaken. Kijk voor meer informatie op www.documentatiecentrum.nl/leerkrachten.
- Of gebruik Kidsweek en 7Days. Ook zij stellen materialen gratis beschikbaar! Voor **Kidsweek** (groep 4 t/m 8) www.kidsweekindeklas.nl/thuis
Voor **7Days** (sterkere leerlingen in groep 8 en VO) www.7daysopschool.nl/thuis
Voor **ouders** verzorgen ze een speciale ondersteuningspagina: www.kidsweek.nl/ouders

- **Eenvoudig lezen**

Voor de wat oudere kinderen die nog moeite hebben met lezen stelt uitgeverij Eenvoudig Communiceren hun **Start-krant** deze weken gratis beschikbaar: De begrijpelijkste krant van Nederland. Ook kun je op hun site een aantal andere producten downloaden:

<https://www.eenvoudigcommuniceren.nl/nieuwe-boeken/lezen-in-tijden-van-corona>

- **Tekstenlab** Ook Dia-plus stelt teksten en oefenmateriaal nu gratis beschikbaar voor alle thuishouders. Ga naar <https://www.dia-plus.nl/over-tekstenlab/> en log in met gebruikersnaam: demo11806doc05 en wachtwoord: 9R&bn4F
- En **Femke Ganzeman** van *Leesbevordering in de klas* maakte ook een handig overzicht: <https://leesbevorderingindeklas.nl/artikelen/leesbevordering-thuis>

Hoe krijg je ze thuis aan het lezen?

Kinderen zijn misschien eerder geneigd om te gaan Netflixen dan om te gaan lezen. Op deze site staan tips verzameld hoe je ze thuis toch aan het lezen krijgt:

<https://www.kinderboekenjuf.nl/leesbeleving/thuisonderwijs-lezen/> Of gebruik een Leesbingo kaart: van [Squula](#) of van speciale [‘thuiszit’ versie](#) van Linda Vaessen.

Op deze site staan mooie werkvormen om de manier van lezen af te wisselen:

<https://leesadvies.nl/informatie/werkvormen>

Hoe kun je het lezen begeleiden?

Het Expertisecentrum Nederlands heeft een pagina gemaakt met verschillende tips en materialen die hierbij kunnen helpen.

<https://expertisecentrumnederlands.nl/thuislezen>

Spreken en luisteren

- **Speel rollenspellen.** Kinderen prikkel je om zelf te spelen door zelf weer speels te worden. Vind je eigen plezier om te spelen weer terug. Speel af en toe mee, kruip in een spelrol en draag spelideeën aan. Zorgen voor kartonnen dozen, kleden of blokken. Dit open materiaal bevordert het spel.
- **Speel spelletjes** waarbij je veel moet zeggen of met elkaar in gesprek moet. Bijvoorbeeld:
 - Gratis (zelfmaak) spelletjes: *Raadspelletje; Wie ben ik?, Zeg geen ja/nee*

vragen of aanvullingen? Mail: j.prenger@slo.nl

- Spelletjes uit de speelgoedwinkel: *Nonsense Familie – Kaartspel*; coöperatieve spelletjes zoals *Prinses – Zonnespel*; maar ook een spel als *Colonisten van Katan*, waarbij veel onderhandeld moet worden, bevordert de interactie!
- **Klets!** Maak bijvoorbeeld zelf een kletsplot met grappige vragen (doe inspiratie op bij de labels van Pickwick thee) of koop / bestel een pakketje vragen (Praatprikkel, of download de gratis **Thuiskllets** van Gezinnig: <https://www.gezinnig.nl/thuiskllets-printable.html>)

Schrijven

- Laat kinderen een brief of een **kaartje** schrijven naar opa of oma, of iemand die wel een kaartje kan gebruiken. Maak of koop een echt kaartje, of doe het digitaal via: <https://cor.omapost.nl/>
- Vanaf vandaag is er op de site van Stichting Taalvorming **elke dag een nieuwe suggestie vinden voor een Taal thuis opdracht**. Je kunt eruit halen wat je kunt gebruiken. Ze hopen dat iedereen er elke dag een beetje vrolijk van worden: <https://www.taalvorming.nl/taal-thuis/>
- Download een officiële **lessenserie** rondom verschillende teksten die kinderen in principe zelfstandig kunnen doorwerken: <https://slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/nederlands/peer-response/>
- Schrijf met je kind een **gedicht!** Op <https://www.poeziepaleis.nl/educatie/primair-onderwijs/> vind je leuke lesbrieven waar je wel even bij moet helpen, maar die voor zich spreken.
- Op internet vind je ook tal van ideeën voor **creatieve schrijfopdrachten**. Bijvoorbeeld: <https://lessenvanlisa.nl/idee-n/taal/schrijven.html>
- Bekijk de ideeën van **Schoolschrijver Marc ter Horst**: <https://marcterhorst.nl/blog/meer-dan-twintig-schrijf-en-leesideeen-rondom-het-coronavirus/>
- **Suzanne van Norden** geeft in haar blog mooie **schrijfopdrachten**, voor de onder- midden en bovenbouw. Rondom het Coronavirus! <https://iedereenkanlerschrijven.nl/2020/03/16/coronaschrijven-week-1/>
- Ook Kris van den Branden beschrijft 5 creatieve schrijfopdrachten voor leerlingen tussen 8 en 15 jaar: <https://duurzaamonderwijs.com/2020/03/16/leeraanbod-tijdens-coronacrisis-5-creatieve-schrijfopdrachten-voor-leerlingen-tussen-8-en-15-jaar/>

Spelling

- Speel **spelletjes** waarbij kinderen woorden moeten spellen:
 - Gratis (zelfmaak) spelletjes: Woordenslang, Galgje. Google op internet naar de spelbeschrijvingen!
 - Spelletjes uit de speelgoedwinkel: Scrabble, Boggle, Woordzoeker, Pim pam pet.
- Woorden **stempelen**: wat zie je in de woonkamer? Waar speel je buiten mee?
- Laat kinderen hun eigen **'woordkaarten'** maken: teken een 'stoel' en schrijf of teken het woord erbij. Ook leuk: laat ze post-its op voorwerpen in huis plakken en laat ze zelf het woord op de post-it schrijven.
- Hester Hoette stelt haar programma, **Lexilogy** (<https://lexilogy.com/>) kosteloos beschikbaar in deze moeilijke tijd. Interesse? Mail [info@lexilogy](mailto:info@lexilogy.com) voor een account!
 - Lexilogie 1 kan gebruikt worden door groep 3 leerlingen (automatisering van klank-tekenkoppeling)
 - Lexilogie 2 kan gebruikt worden door al de leerlingen die moeite hebben met lezen en spellen.

Kijken en luisteren

- Kinderen willen graag filmpjes kijken. Welke inhoud is geschikt voor het taalonderwijs? Laat ze kijken naar verschillende Schooltv filmpjes. Specifieke filmpjes gericht op taal:
 - **Letter Jungle.** *De kleine apen Jip, Flip en Pip plakken letters aan elkaar en maken woorden. Waar zie jij letters om je heen en wat betekenen ze? Je ontdekt het in de Letterjungle.*
<https://schooltv.nl/programma/letterjungle/>
 - **Snapje.** *Liedjes met videoclips die ervoor zorgen dat het kwartje valt, of waarmee je een handig ezelsbruggetje leert. Snapje?*
<https://schooltv.nl/programma/snapje/>
- Lang achter het scherm gezeten? Luister dan eens naar een boekenpodcast. Kijk op de site <https://kinderpodcasts.nl/> en klik op de Waanzinnige podcast of Leesbeesten en luistervinken.

Maar laat ze ook vooral kijken naar **Welkom bij...** (de Romeinen, in de 80-jarige oorlog...), **Willem Wever** (<https://willemwever.kro-ncrv.nl/afleveringen>), de filmpjes van <https://www.entoen.nu/>

Taalbeschouwing

- Tijdschrift **MeerTaal heeft een rubriek Taal = Meer.** Kleine opdrachten rondom opmerkelijke taalaspecten die kinderen uitnodigen daarmee aan de slag te gaan: slechte slogans, wel of niet aan elkaar schrijven, letterlijk of figuurlijk bedoeld, straatpoëzie en soortnamen die zijn gebaseerd op de (achter)naam van een persoon. Check bijvoorbeeld deze:
<https://vangorcumtijdschriften.nl/meertaal/artikel/taal-meer-4/>
- Op de site van **Dolf Janson** - <https://www.hettaallab.nl/> vind je ook tal van inspiratiebronnen waarmee je je leerlingen kunt stimuleren tot onderzoekende activiteiten met en rond taal.

Oefenen

En dan zijn er nog de **online oefensites**. Denk aan:

- www.squla.nl
- www.spellingoefenen.nl
- www.junioreinstein.nl
- www.gynzy.com/nl/
- <https://werkboekjes.yurls.net/> (met werkboekjes voor alle leeftijden)

Meertaligheid

- Elena is een uitgebreid digitaal programma om in de onderbouw en middenbouw van het PO Duits en Frans te geven: <http://onderbouw.elena-learning.eu/> Kinderen kunnen er ook zelfstandig mee aan de slag.
- De overheid heeft poster gemaakt met informatie over preventie en met publieksvragen. Talen: Engels, Spaans, Arabisch, Papiamentu, Papiamentu, Pools en Turks.
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/03/14/coronavirus-communicatiemiddelen-preventie-en-publieksvragen-anderstalig>

Met de taalmethode

Via <https://www.heutinkvoorthuis.nl/nl/thuis-leren-als-de-school-dicht-is/page/1528/> kom je bij de site van Heutink. Zij hebben de oefeningen die voor aankomende schoolweek gepland staan voor elk vak digitaal beschikbaar gemaakt. Jouw kind kan deze oefeningen in plaats van in de klas nu gewoon thuis maken. Zo weet je zeker dat wat je thuis aanbiedt, exact overeenkomt met en aansluit bij de lessen op school.